

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2012. gada 22.februārī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

173. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, D.Baltiņa, J.Dambis, A. Kronbergs, G. Princis, A.Cinis, I.Tapiņa, J.Zilgalvis, V.Valgums
Konsultanti:
U. Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte
V.Brūzis – Rīgas pilsētas Būvvalde
V.Cielava - jurists
A.Kušķis – RD PAD pārstāvis
R.Bula – Rīgas pilsētas arhitekta birojs
Projektu pārstāvji:
D.Zalāne - Dzīvojamās ēkas rekonstrukcija A.Briāna ielā 4; Sabiedriskā ēka ar sporta un viesnīcas funkcijām Vingrotāju ielā 1; Bēniņu rekonstrukcijas par dzīvokļiem Strēlnieku ielā 1A būvniecības iecere;
J.Lasis - Jaunbūves priekšlikums Kungu ielā 23
E.Beernaerts - Jaunbūves priekšlikums Kungu ielā 23
I.Pumpurīņa - Jaunbūves priekšlikums Kungu ielā 23
R.Bruzgulis - Biroju ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Kalēju ielā 41
J.Načadze - Biroju ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Kalēju ielā 41
L.Jurgielevičs - Biroju ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Kalēju ielā 41
S.Ņikiforovs - Rīgas Kongresu nama rekonstrukcija

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: B.Mūrniece

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 173. sēdes darba kārtība (Pielikums nr. 1.)

Padome apstiprina darba kārtību. A.Kronbergs informē par veiktajiem grozījumiem Ministru kabineta 2010. gada 22.jūnija rīkojumā nr. 350 – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju Padomē turpmāk pārstāvēs Telpiskās plānošanas departamenta Zemes politikas nodaļas Vecākā referente Inga Tapiņa.

2.

Padomes 174. sēde un tās darba kārtība

Padome vienojas nākamo sēdi organizēt 2012.gada 7.martā plkst. 15.00 D.Baltiņa informē, ka sēdē piedalīties nevarēs.

3.

Padomes 172.sēdes protokola apstiprināšana

1.Jaunbūves priekšlikums Kungu ielā 23

J.Beernaerts sniedz papildus informāciju par projekta attīstības plānotajiem virzieniem.

A.Cinis: uzskata, ka projektu var turpināt, jo kopš 2007.gada nekādi tiesiskie apstākļi nav mainījušies. Ir turpināms darbs pie projekta uzlabošanas, jo uzvarējušais priekšlikums šobrīd neatbilst apbūves noteikumiem.

V.Brūzis: atgādina, ka Būvvalde vēlas slēdzienu, vai Padome konkrēto jaunbūves priekšlikumu uzskata par konkursā uzvarējušo darbu.

V.Cielava: jautājums ir neskaidrs viena žūrijas komisijas lēmuma neveiksmīga formulējuma dēļ. Faktiski šis projekts ir atzīts par labāko starp pieteiktajiem un darbs ir turpināms.

J.Dambis ierosina lēmuma projektu: Piekrist darba turpināšanai ar nosacījumu, ka projekta attīstības gaitā tiks radīts konkrētajā vidē iederīgs arhitektūras risinājums. Galīgo variantu skatīt Padomē.

D.Baltiņa: mēs radām nevajadzīgu precedentu. Šajā gadījuma konkursam faktisku rezultātu nav, tāpēc Padome nevar uzņemties atbildību pieņemt šādu lēmumu. Šī ir pārāk jūtīga vieta, lai atļautos bezatbildīgus lēmumus.

I.Pumpuriņa: pasūtītājs ir apmierināts ar esošo, konkursā uzvarējušo ideju. Ņemot vērā žūrijas 2007.gada protokolu, korekcijas projektā ir ieviestas un darbs tiek turpināts. Pasūtītājs uzskata, ka konkurss ir noslēdzies un attīstāms ir konkrētais projekts. Nav nepieciešams veikt liekas darbības, rīkojot jaunu konkursu.

J.Dambis: mums ir bijuši vairāki gadījumi konkursos, kad pirmā vieta nav piešķirta. Daži tādi projekti ir realizēti, un ir arī konkursi, kur atzīts, ka neviens no projektiem nav realizējams. Šis nav pirmais tāda veida gadījums. Minētā prakse ir loģiska un pamatota.

A.Cinis: žūrijas komisijas satāvā bija J.Krastiņš, kas tajā laikā bija Padomes vadītājs, V.Brūzis, J.Dambis, I.Staša, pasūtītāja pārstāve Kupčas kundze un arhitekts J.Poga. Liela daļa žūrijas šobrīd ir klāt, tāpēc jautājumu var atrisināt šeit uz vietas. Šobrīd, iespējams, mulsinošs ir jautājums, ka pasūtītājs projektu savlaicīgi nav atrādījis Padomei. Tomēr atbilde uz jautājumu skaidri izriet no žūrijas protokolā rakstītā.

V.Brūzis: ierosina pieņemt arī blakus lēmumu par arhitektūras ideju konkursu turpmāku rīkošanu, norādot, ka konkursā obligāti jābūt noteiktam uzvarētājam.

Padome balso par lēmumu: Uzskatot par relatīvi labāko risinājumu, piekrist jaunbūves ieceres Kungu ielā 23 attīstības turpināšanai ar nosacījumu, ka projekta attīstības gaitā tiks radīts konkrētajā vidē iederīgs arhitektūras risinājums. Galīgo variantu skatīt Padomē.

Par – 7: J.Asaris, A.Cinis, A.Kronbergs, V.Valgums, J.Zilgalvis, I.Tapiņa, J.Dambis;

Pret – 0;

Atturas – 2: D.Baltiņa, G.Princis

Lēmums: Uzskatot par relatīvi labāko risinājumu, piekrist jaunbūves ieceres Kungu ielā 23 attīstības turpināšanai ar nosacījumu, ka projekta attīstības gaitā tiks radīts konkrētajā vidē iederīgs arhitektūras risinājums. Galīgo variantu skatīt Padomē.

2. Daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku kompleksa E.Birznieka – Upīša ielā 13 pirmsprojekta risinājums;

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta iesniegto pirmsprojekta risinājumu tālākai virzībai.

Par – 6: J.Asaris, J. Dambis, D.Baltiņa, A. Kronbergs, G. Princis, A.Cinis J.Zilgalvis

Pret – 0:

Atturas -2: V.Valgums, I.Tapiņa.

Lēmums: Padome atbalsta iesniegto pirmsprojekta risinājumu tālākai virzībai.

3. Ēkas Grēcinieku ielā 24 kultūrvēsturiskās vērtības līmenis;

Padome balso par lēmumu:

Atzīt ēku Rīgā, Grēcinieku ielā 24 par kultūrvēsturiski vērtīgu ēku, precizējot saglabājamās kultūrvēsturiskās vērtības.

Par – 5: D.Baltiņa, A. Kronbergs, G.Princis, A.Cinis, V.Valgums;

Pret – 0;

Atturas – 4: J.Asaris, J. Dambis J.Zilgalvis, I.Tapiņa

Lēmums: Atzīt ēku Rīgā, Grēcinieku ielā 24 par kultūrvēsturiski vērtīgu ēku, precizējot saglabājamās kultūrvēsturiskās vērtības.

4.

Dzīvojamās ēkas rekonstrukcija A.Briāna ielā 4;

Projektētājs: SIA „Diānas Zalānes projektu birojs”; Iesniedzējs: VKPAI.

J.Asaris informē par atkārtotas izvērtēšanas nepieciešamību. Jautājums Padomē izvērtēts jau 162.sēdē (15.06.2011.), 168.sēdē (16.11.2011.), 169.sēdē (14.12.2011.)

Pēc diskusijām Padome balso par **lēmumu**: Atstāt spēkā Padomes 169. sēdes (14.12.2011.) lēmumu: *Padome principā atbalsta iesniegto ēkas rekonstrukcijas priekšlikumu, aicinot ņemt vērā izteiktās piezīmes, īpašu uzmanību pievēršot ēkas stūra risinājumam. Galīgo lēmumu Padome aicina pieņemt saskaņojošās institūcijās.*

Par – 9: J.Asaris, A.Cinis, D.Baltiņa, J.Dambis, A.Kronbergs, G.Princis, I.Tapiņa, V.Valgums, J.Zilgalvis
Pret – 0;
Atturas – 0.

Lēmums: Atstāt spēkā Padomes 169. sēdes (14.12.2011.) lēmumu: *Padome principā atbalsta iesniegto ēkas rekonstrukcijas priekšlikumu, aicinot ņemt vērā izteiktās piezīmes, īpašu uzmanību pievēršot ēkas stūra risinājumam. Galīgo lēmumu Padome aicina pieņemt saskaņojošās institūcijās.*

5.

Sabiedriskā ēka ar sporta un viesnīcas funkcijām Vingrotāju ielā 1;

Projektētājs un iesniedzējs: SIA „Diānas Zalānes projektu birojs”.

D.Zalāne informē par projekta ieceri:

J.Dambis: par šo objektu ir bijušas diskusijas, runājot par teritorijas plānojumu. Jau pirms vairākiem gadiem tika uzsvērts, ka šī ēka ir piemērota funkcijām, kas tur šobrīd pietrūkst. Līdz ar to jaunu funkciju, kas nedarbojas plašas sabiedrības vajadzībām, šajā vietā neatbalsta. Pilnībā neatbalsta jau šobrīd esošajiem noteikumiem neatbilstoša, esošā apjoma paaugstināšanu. Ēku pārbūvējot, jāievēro spējā esošie noteikumi ja nepieciešams – pat demontējot vairākus esošos stāvus.

A.Cinis: vēsturiski šai ēkai ir bijis 2 stāvu apjoms ar vingrošanas zāli, papildus divi stāvi radušies padomju laikā. Ēkas ieguvējs pašreizējo apjomu paaugstināt nedrīkst. Ja rekonstrukcijas laikā tiek skarts ēkas apjoms, saskaņā ar spējā esošiem noteikumiem, tas jāsamazina par diviem stāviem.

D.Baltiņa: aktuāls ir jautājums par ēkas funkciju. Nav pieļaujams, ka ēka ar sporta funkciju tiek pārveidota par viesnīcu.

G.Princis: uzskata, ka jaunajam īpašniekam jāspēj definēt jaunu vērtību veidošanu. Kādas plašai sabiedrībai izmantojamas vērtības tiks radītas publiskas sporta funkcijas vietā?

I.Tapiņa: attiecībā uz apjomiem – ja tas jau šobrīd pārsniedz pieļaujamos rādītājus, nedrīkst veicināt esošā apjoma augstuma pārsniegšanu. Funkcija – šis ir gadījums, kad funkcijai strikti jābūt tikai publiskai un tikai sporta.

J.Zilgalvis: pievienojas A.Ciņa viedoklim. Ēkai drīkst veikt renovāciju, neveicot sānu apjoma un augstuma palielināšanu.

R.Bula: Īpašnieks, iegādājoties šo ēku, zināja gan tās funkciju, gan stingro pamatojumu. Nedrīkst apšaubīt apbūves noteikumus prasīto. Apbūves noteikumus ir izstrādājuši arhitekti, katru lēmumu izsverot un pamatojot, ar mērķi rezultātā iegūt augstvērtīgu pilsētvidi.

A.Kušķis: aicina objekta īpašnieku padomāt par objekta attīstības iespēju esošo noteikumu ietvaros.

A.Cinis: jādomā, kā visai necaurspīdīgā privatizācijas rezultātā iegūto ēku padarīt pieejamu un izmantojamu pēc iespējas plašākai publikai.

U.Bratuškins: arhitekts saskaņā ar ētikas normām ievēro sabiedrības interešu prioritāti pār privātajam

interesēm. Attiecībā uz konkrēto projektu ir riskanti apspriest jautājumus par apjoma palielināšanu, ja netiek vērtētas funkcionālās konsekvences.

Pēc diskusijām tiek nolemts balstot par lēmumu: Atbalstīt iesniegto risinājumu turpmākai attīstībai

Par – 0;

Pret – 6: J.Dambis, J.Zilgalvis, D.Baltiņa, J.Asaris, I.Tapiņa, A.Kronbergs

Atturas – 3: A.Cinis, G.Princis, V.Valgums

Lēmums: Neatbalstīt iesniegto risinājumu turpmākai attīstībai

6.

Bēniņu rekonstrukcijas par dzīvokļiem Strēlnieku ielā 1A būvniecības iecere;

Projektētājs un iesniedzējs: SIA „Diānas Zalānes projektu birojs”.

D.Zalāne informē par projekta ieceri. VKPAI savos īpašajos noteikumos šādu ieceri nav atbalstījusi.

A.Cinis: Jumtu pārveidošana pieļauta jau kopš 1991.gada, šī māja šajā ielā ar nepārveidoto jumtu ir pēdējā. Tāpēc diskutabls ir jautājums, kāpēc tieši šī jumta pārveidošana jāatsaka, ja pārējiem tas ir atļauts.

D.Baltiņa: jumta ainava ir jau ļoti izmainīta, tā nav saglabāta autentiska. Tieši tāpēc, iespējams, ir pienācis brīdis, kad jāsāk pateikt „nē”. Ir svarīgi saglabāt kaut daļu ēku, kurām ir autentiskās vērtības, jumtu siluets, bēniņi. Aicina neatbalstīt priekšlikumu, kas radītu tik būtisku jumta stāva pacelšanu.

J.Zilgalvis: VKPAI uzskata, ka paredzētās jumta izmaiņas būs uztveramas no publiskās ārtelpas, jumta pacelšanu pieļaujot pagalma daļā. VKPAI prasa saglabāt ielas korpusa jumta formu, kores augstumu un siluetu. Pats personīgi uzskata, ka piedāvātās izmaiņas ir pieļaujamas, jumts no tā sliktāks nepalik.

V.Valgums: atbalsta piedāvātās jumta izmaiņas.

I.Tapiņa: šis nav gadījums, kad jumta izmaiņas būtu jāaizliedz.

G.Princis: princips darīt kaut ko ar jumtu ir atbalstāms. Jādara kaut kas insolācijas jautājumā. Risinājums, ko redzam, nav gala variants, bet kompromisus var meklēt.

J.Asaris: blakus lielākoties jau notikušas dzegu pacelšanas pret pagalmu, kam var piekrist arī šajā gadījumā. Piekrītot D.Baltiņai, tomēr uzskata, ka šoreiz izmaiņas ir pieļaujamas, ņemot vērā arī to, ka ēka nav kultūras piemineklis.

A.Kušķis: kopīgi esam vienojušies, ka atbalstām bēniņu izmantošanu, tā veicinot pilsētas apdzīvošanu. Ir jāveicina kvalitāte, lai jumta plakņu asimetrija neizceltos neglīti un nesimetriski.

R.Bula: kā princips nav noliedzams. Tomēr šobrīd nav iespējams pilnībā izvērtēt, vai izmaiņas nebūs uztveramas no publiskās ārtelpas.

Pēc diskusijām tiek nolemts balstot par lēmumu: principā atbalstīt ēkas Strēlnieku ielā 1A jumta pārveidojumus, aicinot atbildīgās institūcijas pārbaudīt jautājumus, kas saistīti ar insolāciju un uztveramību no publiskās ārtelpas.

Par – 7: J.Asaris, A. Kronbergs, G. Princis, A.Cinis, I.Tapiņa, J.Zilgalvis;

Pret – 1: D.Baltiņa;

Atturas – 1: J.Dambis.

Lēmums: principā atbalstīt ēkas Strēlnieku ielā 1A jumta apārveidojumus, aicinot atbildīgās institūcijas pārbaudīt jautājumus, kas saistīti ar insolāciju un uztveramību no publiskās ārtelpas.

J.Zilgalvis atstāj sēžu zāli.

7.

Rīgas Kongresu nama rekonstrukcija, fasāžu principiālie risinājumi; Projektētājs un iesniedzējs: SIA „Nams”, SIA „Rīgas nami”.

S.Nikiforovs informē par projekta izvērtēšanas nepieciešamību.

A.Cinis: atbalsta projekta konceptuālo risinājumu. Diskutabls ir galvenās ieejas jautājums. Spriežot pēc vizualizācijas, ieeja nav aicinoša un ar galveno ieeju ēkā neasociējas. Rodas sajūta, ka fasāde ir pārāk pasīva pret publisko telpu. Jaunais pienesums jāpadara redzamāks, viengabalaināks, patstāvīgāks. Normatīvajos aktos noteiktie 24 metri šeit nav kritērijs, jo tā ir nozīmīga publiska ēka un daži metri šajā gadījumā nav būtiski. Labu proporciju dēļ pieļaujamas arī atkāpes.

V.Valgums: principā atbalstāma pieeja, tomēr risinājums kompozicionāli nav pietiekami saderīgs. Konstatējama pretruna starp vairākiem plastikas paņēmieniem.

D.Baltiņa: priekšlikums ir tālāk attīstāms un precizējams. Atbalsta jumta asimetriju un pludlīnijas. Jāturpina meklēt ieejas risinājumi.

J.Dambis: jaunais jumta apjoma palielinājums ir pārāk aktīvs, dominējošs un telpiski neskaidrs. Pietiekami labi atrisināts nav arī ieejas mezgls.

A.Kušķis: izsaka bažas par dolomīta un stikla apjomu savienojumu. Jautājums, vai tas ir vienīgais iespējamais risinājums tehniskajai kāpņu tai. Šī vieta būtu jāvelta publikai. Absolūti izšķirošs ir materiāls. Iepriekšējais variants bija pārlicinošāks, drošāks.

R.Bula: par principiem vienojāties jau iepriekšēja reizē. Šobrīd uzskata, ka piedāvājums visbūves daļai jāuc apjoma esošo kopējo struktūru. Materiāls jāizvēlas pēc rūpīgām pārdomām, tam jābūt kontekstā un labā saskaņā ar esošo materiālu. Ieejas mezgls nevajadzētu papildināt, jo tad pazudīs viss kvalitatīvais, kas radīts līdz šim. Starplika starp abiem esošajiem korpusiem ir pārāk dominējoša.

J.Asaris: jaunais apjoms jāveido tikai tik liels, cik tas funkcionāli ir nepieciešams, t.i. pēc iespējas mazāks. Ieejas mezgls nav pārlicinošs. To attaisno tikai vienas piramīdas nojaukšana.

G.Princis: risinājums nav nobriedis. Vēlētos sajūst autoru lielāku pārliecību. Joprojām nav risinājumu plašākas teritorijas sakārtošanai. Attēli, ko redzam, pietiekami neatspoguļo autoru ideju. Vizualizācijās pietrūkst tehniskie risinājumi sadzīves līmenī. Jaunajam papildinājumam jābūt ar arhitektoniski lielāku patstāvību.

I.Tapiņa: Nav pārlicinošs ieejas risinājums.

V.Brūzis: pasniegtais vizuālais materiāls neatbilst autora stāstījumu. Svarīga ir fasāžu materiāla izvēle. Nav atbalstāms piedāvātais ieejas pārveidojums, ēka ir sava laika lieciniece ar pamatotām vērtībām. Iesaka nepārkāpt apbūves noteikumus, jo tad radīsies daudz dažādi citi līdzīgi gadījumi.

A.Kronbergs: ēkas augšējai daļai nepieciešamāka lielāka arhitektoniskā pašvērtība, skaidri novelkot robežu starp veco un jauno. Tas dotu iespēju jauno daļu padarīt kā arhitektūras vērtību. Tās formai tad būtu nozīme, kas jāizstrādā līdz galējai pilnībai. Ieejas piedāvājums neskaidrs, tas jārisina citādi. Perforētā metāla risinājums vairs nav oriģināls. Šādi demonstrējam zināmu nevarību kopīgi izdomāt kaut ko jaunu. Tā ir tendence visā pasaulē šobrīd - ekspluatēt vienus un tos pašus paņēmienus.

Padome lēmumu nepieņem, aicinot autoru turpmākajā darbā ņemt vērā sēdes laikā paustos ieteikumus.

I.Tapiņa atstāj sēžu zāli.

8.

Biroju ēkas rekonstrukcijas priekšlikums Kalēju ielā 41, Projektētājs un iesniedzējs: SIA „Arplan”.

Arhitekts informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību.

J.Dambis: piedāvātais risinājums paredz jumta ainavas pārveidošanu veidā, kas nav rasturīga Vecrīgai. Atgādina par apbūvi Audēju un Kalēju ielu stūrī, no kuras atkarīga piedāvāto pārveidojumu vizuālā uztvere. Ēka Audēju ielā 13 šobrīd ir pilnībā nojaukta, neievērojot saskaņoto projektu, līdz ar to jauna apbūve šajā vietā varēs rasties tikai konkursa kārtībā. Sasakaņā ar normatīvajiem aktiem nojauktas kultūrvēsturiski vērtīgas

ēkas vietā var būvēt tikai tāda paša apjoma un materiāla ēku. Ņemot vērā neskaidro situāciju, atbalsta Būvvaldes slēdzienu par idejas noraidīšanu.

D.Baltiņa: risinājums Vecrīgai nav pieļaujams, tāpēc jumta izbūves radīšanai nepiekrīt.

R.Bula: pret šādu ieceri izturas ļoti skeptiski, uzsverot, ka fasāde jau šobrīd ir neizkopta.

J.Načadze: pasūtītājs vēlas uzlabot ēkas vērtību un bankas sniegto pakalpojumu kvalitāti, sakārtojot ēkas jumtu.

G.Princis: konkrētajā gadījumā risinājums principā būtu atbalstāms, piedāvātais priekšlikums no publiskās ārtelpas nebūs uztverams.

A.Kronbergs: jumta terase būtu pieļaujama, ja tai priekšā tiks uzbūvēta viesnīca. Neatbalsta ieceri par sānu terasi, bet gan šauru terasi dziļumā, ja aizmugurē ēka ir piedāvātajā augstumā. Šobrīd, ņemot vērā, ka ir neskaidrības ar blakus esošās apbūves attīstību, arī piedāvāto ieceri atbalstīt būtu riskanti.

J.Asaris: ir uzsākts administratīvās lietvedības process, tāpēc situācija kaut kā attīstīsies.

Pēc diskusijām tiek nolemts balstot par lēmumu: principā atbalstīt ēkas Kalēju ielā 41 jumta izmaiņu iespēju.

Par – 2: A. Kronbergs, G. Princis;

Pret – 2: D.Baltiņa, J.Dambis;

Atturas – 3: J.Asaris, A.Cinis, V.Valgums

Lēmums: Neatbalstīt ēkas Kalēju ielā 41 jumta izmaiņu iespēju.

Sēdi slēdz: plkst. 18.30

Sēdi vadīja:

A. Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J. Asaris

D.Baltiņa

A.Cinis

J.Dambis

G. Princis

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

V.Valgums

Protokolēja: B.Mūrniece₆